

(Taking up notice under Rule 312)

ಶ್ರೀ ಕೊಣ್ಡೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ನಿನ್ನ ರೂಲ್ 312 ರ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಬೆಳಗಾವಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಲುವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮತಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ; ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೊಣ್ಡೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಉಳಿದಿರುವುದು ಕೇವಲ ಎರಡೇ ದಿವಸ, ಅಪ್ಪರಲ್ಪವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಾರ್ಡರ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಕಳ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಳೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Budget Estimate for 1976-77 Demands for Grants

(Demand No 32, 33, 49 and 57)

2-COPM

SRI N RACHAIAH (Minister for Rural Development and Social Welfare)—Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs 9,72,34,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1977 in respect of “Demand No. 32 Social Security and Welfare”. (Excluding Women and Childrens Welfare).

“That a sum not exceeding Rs. 6,33,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1977 in respect of Demand No. 49 “Community Development”. (Excluding Borewells)

“That a sum not exceeding Rs. 8,82,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1977 in respect of Demand No. 57 “Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayati Raj Institutions”;

SMT. MANORAMA MADVARAJ (Minister of State for Women and Children's Welfare).—Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move:

“That a sum not exceeding Rs 3 25,43,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1977 in respect of Demand No 33 ‘Women and Children's Welfare’.

MADAM SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs 9,72,34 000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1977 in respect of Demand No 33 ‘Social Security and Welfare’. (Excluding Women and Children's Welfare). The other demands are also before the House for discussion

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಕಬಾಡೆ (ಬಳ್ಳಾರಿ) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಆರಿತಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣದ ಸಂಬಂಧಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಇದರಿಂದ ದೀನದಲಿತರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪತ್ತೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇವೊತ್ತು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾತೆಗಳ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತುಲನಾಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಖಾತೆಯ ಸಂಬಂಧದ್ದೇ ಇವರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಕಬಾಡೆ.—ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಕರ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟರವುಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ಗುಣ ಅವರಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ 1972-73 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 8 ಕೋಟಿ 21 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. 1975-76 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇರೆ 1976-77 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಅನಿಮಲ್ ಹೆಲ್ಪ್‌ಂಡರಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ 1973-74 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 2,94,00.00 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 1976-77 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 5.42 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು — ಒಬ್ಬೊಬರು ವಿವಿಗಳೂ ಸಹ 9-10 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಜಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಲೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆರೆಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 2 ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, 3 ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಂ. ಕಬಾಡೆ.—ಫಾರಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ 1973-74 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 7,68,70,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 1976-77 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 12,82,74,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಫಿಷರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫಿಷರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ 1975-76 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1,46,89,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, 1976-77 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 2,96,49,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1975-76 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 9,73,52,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 1976-77 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 9,72,34,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದರೆ 18 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದಹಾಗಾಯಿತು. ಫಿಷರೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇವರ ಶಕ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಹೋಗಿತ್ತು ? ಇವರ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದು ಹೋಗಿದೆಯೇ ? ಇವರ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಡುಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ? ಇವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಆಶಾವಾಹಿಯ ಕವಾದ ವಿಡಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ದುರ್ಬವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಈಗ ವರ್ಷ 18 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂಥಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವರು ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವಮಾನಕರವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ 1975-76 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 7,25,90,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. 1976-77 ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 6,33,90,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ 92 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಒದಗಿಸಿರುವಾಗ ಇವರು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ಸ್ಟಾನ್ದದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ? ಇವರು ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ? ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಣಪನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ? ಇವರು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಅಭ್ಯುದಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನಗಿರಿಜನ ಏಳಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಪೂಜಿಯವರು, ಡಾ. ಲೋಹಿಯಾ ಅವರು, ಮತ್ತು ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ಅವರು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿ

ದ್ವಾರೆ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೇತುದ್ವಾರತಕ್ಕ ಪರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ಗಮನ ಸಾಕಷ್ಟು ಹರಿದಿಲ್ಲ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಹಳ ಹಿಂಮುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಲಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಈ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಜೊರೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ದೋಹ ವಿನದೆ ಆಮೋಹವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನುಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ಈ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಕು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಹಾಕೈತ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯಯವೆನಿಸಿ ಹರಿದಿದೆ. ಈ ದುರ್ವ್ಯಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬೇಕೋ ಗೊತ್ತುಗುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದಿನ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇವರು ಈ ವ್ಯಯವೆನಿಸಿ ಹರಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏಕೆ ಹರಿದಿತು ? ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಶಬ್ದ, ಅಪಪ್ರಚಾರ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾರು ಕಾರಣಭೂತರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವುಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ? ಯಾರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಹೇಳಬೇಕು ಅವರು ಹೇಳದೇ ಹೋದರೆ ಇನ್ನಾರು ಹೇಳಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರದ್ದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಕ್ಷ ಯಾವುದು, ಅವರು ಹೇಳ ಬೇಕು. ಈ ವ್ಯಯವೆನಿಸಿ ಹರಿದಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇವತ್ತು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ದಿಂದ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪಾಲಿಸಿಯಾದರೆ ತಾವು ರಾಜ್ಯಕಾರ್ಯದಿಂದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿವಿ ? ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪೆತ್ತೂಲ್, ಕಾಸಬ್ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈಗ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಿಟ್ಟು ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಹೋಗತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸಾದಂಥ ಹುಡುಗ ದನ ಕಾಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ ತಾವು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಜುಕೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ, ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹರಿಜನರು ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಸಿಕ್ಕದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈವಡದಿಂದ ಅದು ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಲೆಪುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ವಾಹು ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಒಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಹಂಚುವ ಬಗ್ಗೆ ಶಹರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು, ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಫೇರ್‌ಮನ್, ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಫೇರ್‌ಮನ್, ಸೋಷಿಯಲ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಬಿಡಿಎ ಕಮಿಟಿ ಮೊದಲಾದವರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ವಿಷಯ

ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, Dresses, utensils, chappals, Library Books, Medical Aid, Supply of text books, stitching charges, hair-cutting charges, electricity and water supply charges, bedding, appointment of part time teachers ಇವುಗಳನ್ನು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ. ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಓದಿದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಂತಿಯ ಶೋಧರ ದಾಸಪ್ಪ ನವರೂ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪಾನಿನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೂರು ಬಂದಿದ್ದ ಕ್ಲೋಕ್‌ಮೆಂಟರಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರು. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಅಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಇಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹರಿ ನರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದುಗೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ರೋಗ ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ನಿಮಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ, ಅದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ೨೨-ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೭೪ಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. Dresses for 2126 boarders were stitched according to their sizes and supplied to the District Social Officers for distribution among the boarders on the Republic day.

ಅಂತಹ ದಿವಸ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವತ್ತಿನದಿವಸ ಸಪ್ಲೈ ಇದೆಯೇ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಎಂತಹವು, ಆ ಡ್ರೆಸ್ಸ್ ಹುಡುಗ ಗೆ ಆಗುತ್ತವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ನಾವು ಹೋದಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದು ಭಾಗದ ಬಟ್ಟೆ ಒಂದು ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದ ಬಟ್ಟೆ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅವಹಾಳಕ್ಕೆ ಈಡುಮಾಡುವಂಥ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹರಿ ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಮೈಮಂಚ್ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕಛಾಣ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇಂತಹ ಅವಹೇಳನದ ಮಾತು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮಂದಿ ನೋಡಿ, ಇದು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಬಟ್ಟೆ ಎಂದು ಬೋಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಚಪ್ಪಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ಷ್ಟು ಕೂಡ ಸಪ್ಲೈ ಆಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ೨ ಜೋಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಡಗಾಲಿಗೆ ಸಣ್ಣದು ಇರುತ್ತದೆ, ಬಲಗಾಲಿಗೆ ದೊಡ್ಡದು ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅದೇ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದಂತಹವನು, ಲೆದರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ರೇಟು ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಆಯಿತು, ಹೇಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬಂತು, ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಷಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಏಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಸುದ್ದಿ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಏನು? ಟೆಂಡರ್ ಕಾಲಫರ್ ಮಾಡದೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಏನಾದರೂ ಟೆಂಡರ್ ಕಾಲಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ. ಅಥವಾ ೪-೫ ಜನರಿದ್ದ ಟೆಂಡರ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟೀರಿ. ಖಾದಿ ಮಂದಿರ ಅಂದರೆ ಏನು? ಎಂತಹ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟೂಷನ್ ಅದು? ಅದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟೂಷನ್. ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇರಲಾರದು.

ಡೈರೆಕ್ಟರವರಿಗೂ ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರೇ ಇಂಥ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ — ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಅಬ್ಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಫೈಲು ಹೋಗಿ ಒಂದಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಅಪ್ಪುರವಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ವಿಜೆಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. I am going

to refer to the Vigilance Commission for a thorough investigation and proper recommendation, so that I can deal with the officer ; whoever may be the officer I am going to suspend and also dismiss him, if there is a prima facie case

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ.—ಶಿಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸಪ್ಪೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯದೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರದೆ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್ ರಾಜಯ್ಯ.—ಆಗ ಅದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧೬ನೇ ತಾರೀಖು ಇದನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಅಪ್ರೂವಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆ ದಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ತಮ್ಮದು ಇದೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತ ವಾದಾಗ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನೀವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಕಿಮ್ಮತ್ತು, ಮರಾದೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಏಕೆಂದರೆ, ಎಷ್ಟೋಬಾರಿ ತಾವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಏನು ಮಹಾ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ? ತಾವು ಏನು ಏನು ಬೇಕೋ ಹೇಳಿ. ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಬಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ದರಿದ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಕು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಉಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಚಿದರೆ ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಏಕೆ ಇದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು ? ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಚಪ್ಪಲಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ನೀವು ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗೆ ಪೋನ್‌ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಯಾರು ಬಂದರೋ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಸ್ತದ ಕೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮವೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಮಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇವತ್ತು ಇವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಡ್ರಸಸ್ ಸಲುವಾಗಿ ೧೬,೭೮೦ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಗಳು, ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯುಟಿಂಸಿಯಲ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ಮೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ೫೦-೬೦ ಹುಡುಗರು ಇರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸೈಜು ಮತ್ತು ಗಾತ್ರ ನೋಡಿ ದರೆ ಅದು ೮-೧೦ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಅನ್ನ ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ಮೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುವಾಗ ಇಂಥ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ?

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ.—ರೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಅಂದಮೇಲೆ ಪಾತ್ರೆ ಏಕೆ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—೧೮,೨೯೦ ಬೋರ್ಡ್‌ಮೆನ್ ಬುಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ೫೪,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದುಕಡೆ ಪಿ. ಎ. ಸಿ. ಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗೂ ವತ್ಯಾಸ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟುಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಇದು ಸಾಲುಪುದಿಲ್ಲ. ಟೆನಿಂಗ್ ಬಾರ್ಡರ್ಸ್ ೩೨,೨೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಇದು ಯಾರಿಗೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಇದು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ

ದಂಡ್ಲು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ? ಯಾರು ಕಲಾಯಿ ಮಾಡಿದರು ? ಅಮೇಲೆ ಹೇರ್ ಕಟಿಂಗ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಎಂದು 20 ರಿಂದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನು ಯಾವ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಮತ್ತೆ ಯಾರ ತಲೆಯನ್ನು ಬೋಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು ? ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಯಿತು ಹೇಗೆ ಹೋಯಿತು ತಿಳಿಯುವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅಮೌಂಟ್ ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ ಕೆಲವೊಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಏಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಸಪ್ಲೈ ಆಫ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಬುಕ್ಸ್ ಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿದೆ ; ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೆಕ್ಸಾಸ್ ಬುಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವೂ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ; ಬಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೊಲಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ; ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಂಗರಾಜು ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಮೌಂಟ್ ಅನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಕೆಳಗೆ ಹೋಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. 100 ರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 10, 20 ರಿಂದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಖರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹಣಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹಣ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಯಿತು ? ಯಾರಿಗೂ ಹಾಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಜವಾಬ್ದಾರಾದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ. — ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಪಾಡೆ. — ಯಾರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ವರ್ತನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಇರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ವಿನ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಯಾವ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ? ಇದನ್ನು ಸಮಾಜದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಕಳಕಳಿಯಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 20-2-71 ರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಧನ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಲಿತವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು ಸಿ.ಪಿ.ಇ.ಎಸ್. ಒಂದು ಆರ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರು ರಿಲೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

2-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ. — ಅದನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಪಾಡೆ. — ಇದನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಆಗಲಿ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಜನ ವಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ನೀವು 2-02ಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವರೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಪಾಡೆ. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವಶ್ಯೂ ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ. 31-12-1971 ರಲ್ಲಿ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ರವರು ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ

ರೂಲ್ಸ್‌ನೂ ಕೂಡ ಘಾಂವ್‌ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಬ್ ಕಮಿಷನನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ವ್ಯಾಸರಾಜಪುರದ ದಲಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಕ್ಕೆ 23-8-7 ಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾಪನಾ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನು ಬಂತು ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಹುಡುಗರೇ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೂ ಮೂರು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಂತು. ನಂತರ ಯಾರೋ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಟ್‌ನಾಗಿ ಆಗಿದ್ದರಂತೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ನಾನು ಅವತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಈಗ ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಹುಡುಗರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಾದಮೇಲೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 1973ಕ್ಕೆ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇವರು ಬಂದಕೂಡಲೇ 1973ನೇ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 5000 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಇವರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣವೇ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವ ಕಾರಣ ಏನಿತ್ತು? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರೂ ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬಂತು? ಇಂಥ ಬೋಗಸ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯವಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಇಂಥ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಇರಾಜಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟೀಸ್‌ಗೆ, ಕೆಲವು ಇಂಡಿಯನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ:

(1) Scheduled Castes Multi-purpose Industrial Co-operative Society, Gangenahalli, Bangalore-6.	...	25,000
(2) Ajantha Footwear Leather Industrial Association, Shivajinagar, Bangalore.	...	25 000
(3) Scheduled Castes Leather Co-operative Society, Vyalikaval, Bangalore-3.	...	75,000
(4) Bapuji Multipurpose Industrial Co-operative Society, Nulakanta, Tumkur Taluk.	..	35,000
(5) Aruna Craft Co-operative Society, Malleswaram, Bangalore.	...	50,000
(6) Sri Venkateshwar Industrial Co-operative Society, Ltd, Tumkur.	...	5,000
(7) Bangalore Scheduled Castes and Scheduled Tribes Labour Contract and Construction Co-operative Society, Ltd., Sampangiramnagar, Bangalore-27.	...	9,000
(8) Scheduled Castes Multipurpose Gramaniyaga Industrial Co-operative Society, Ltd., Kengeri, Bangalore South.	...	37,000

- (9) Sanctioned Financial Assistance to 12 individuals engaged in leather work. ... 6,500
- (10) Sanctioned Financial Assistance to 34 individuals engaged in Leather Work. ... 17,000

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 1972-74ರಲ್ಲಿ 11 ಜನರಿಗೆ ತರಾ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಶ್ರೀ ಕೆ. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ಎಂಬುವರಿಗೆ 1000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ತರಾ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ 4 ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಾ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ 28 ಜನರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಣವನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಲಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಜನ ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 1974-75ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಅಗಾಧವಾದುದು, ಅಲ್ಲಿನ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಬಂದಿದೆಯೇ? ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲ್, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟೈಬ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಅವರು ಬಂದಿದ್ದೂ ಬಂದಿದೆ, ಇವರು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಬಾಲ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಮಾಡಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಇತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನನಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಕಬಾಡೆ.—ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿ ಫೀಗೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದ್ದೀವೆ. ಆದರೆ ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಅವರು ಒಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು 1974-75 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ :

- (1) Scheduled Castes/Scheduled Tribes Ladies consumers Co-operative Society, Gulbarga. ... 4,000
- (2) Multipurpose Industrial Co-operative Society, Bagalur Layout, Bangalore. ... 25 000
- (3) Harijan Women Welfare Cottage Industrial Society, Jeevanahalli, Bangalore. ... 35,000
- (4) Multipurpose Industrial Co-operative for women Korama Colony, Bangalore. ... 10,000
- (5) Aruna Craft Co-operative Society Limited Malleswaram, Bangalore. ... 50,000
- (6) Charamakara Kaigarika Sahakar Sangh Limited Raichur ... 11,000

(7) Harijan Girijan Daily Farming Co-operative Society, Kamalahalli, Kolar District.	...	30 000
(8) Modern Bakery and Confectionery Industrial Co-operative Society Bangalore. (1)	...	75,000
(2)	...	50,000

ಒಟ್ಟು 1 ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಲ್ಲವೇ? ಎನಾಗಿವೆ? ಏನು ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿನಾಶವಾಗಿದೆ.

ಇಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ ಒಂದು ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೊಸೈಟಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದುರವ್ಯವಹಾರವು ಬಗ್ಗೆ ಏಜೆಂಟರಿಗಾಗಿ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇವಲ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಅದು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದರಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲದೆ ತಾವು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕುಂನಲ್ಲಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬೇಡ, ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬೇಡ, ಹಾಗೆಯೇ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಯಾರು ತಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಈ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಆಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಏಜೆಂಟರಿ ಮಾಡಿ ಈ ಹಿಂದಿರುವ ಸಮಾಜದ ಜಗಳಗಳಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಿತವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಎಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಕಳಪೆ ಇದ್ದರೆ, ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಶಯವಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜ್ಯೂಡಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳೇನೆಂದರೆ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ ಅವರು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನೋ, ಕುರಿಯನ್ನೋ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಇದರ ಸೌಲಭ್ಯ ಸರ್ವರ್ವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಎಮ್ಮೆಯ ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಲ್ಲದೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರ್ಶವಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಫೌರ್ ಎಂದು ಅವನನ್ನು ಊರಿನಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಒಡಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಮರ್ತ್ಯೋತ್ತರವಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೋತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಒಂದು ಕಾರೋನಿಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತಾದರೆ ಅತನು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಪರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಮೂಲಕೂಡ ಮಾಡುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿರುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಶೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದವರೂ ಹಣವನ್ನು ಒಂದು ಕಂತು ಪಡೆದು ಎರಡು ಮೂರನೇ ಕಂತು ಪಡೆದು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೀಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಬಿಳಿದ ಕಂತುಗಳು ಬರದಿದ್ದರಿಂದ ಬೀಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲೂ ಸಾಧ್ಯವು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯು ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಜನತಾ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದರಿಂದ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಟೆಂಡರ್ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಮನ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಇಂದಿನ ಸ್ವಯಂ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಮನ್ ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಇರಾಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಫೀಸರುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ತೇರ್ಗಾಕಿ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಮನ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ಒಂದು ನೌಕರರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಾತು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಒಂದು ಲೀಸ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ After 10th January 1976 no person shall be promoted or transferred to any post unless he passes the Kannada examination and other departmental examinations prescribed by the order of 10th January 1976 ಎಂದು ಇರುತ್ತದೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈವತ್ತು, ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಉಳ್ಳವರು ರಾಂಗ್‌ವೇಜ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಮನ್ ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡನ್ನು ಪಾಸ್‌ಹಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನೌಕರರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಕಳೆಯಿಂದ ಏನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಆನ್ ಸೈಟ್ ಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಂಥ ಜನರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಎಂ.ಎಂ.ಎ ಗಳು ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದರು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೌಕರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು ಅರ್ಥ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ.—ಸೋಶಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದಲೇ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಫೀಸರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದುಹೋದ ಕೆಲವರೇ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಕಳಕಳ ಇಲ್ಲವೆ ಇದ್ದಿ ಸ್ಲೇಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡಿ.ಎಸ್.ಬಿ.ಬಿ. ಗಳನ್ನು ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳಾಗಿ ಹಾಕಿರುತ್ತೀರಿ, ಏತಕ್ಕೆ ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಲಂಚದ ಕೊಳೆಯನ್ನು ಹರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬೇಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಬಿ.ಬಿ. ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಸ್ವಪಾಲಟ ಇದೆ. ಅವರೇನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಂಚದ ಅವಾದನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಇದ್ದಂಥವರನ್ನು ಡಿಮಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಂದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥವರಿಂದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೂ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಹೊತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಕರಾಣಿ ಕಾತ್‌ಗೊ ಕಟ್ಟಹೆಸರು ಒರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಅಲ್ಲರ ತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ 194 ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 60-70 ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಪು ಜಗಜೀವನರಾಮ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಅವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲವೇ? ಇದು ಯಾರದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ದಡ್ಡಲ್ಲವೇ? 50 ಜನರಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆಂದು ಪೂರ್ತಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಗ್ರಾಂಟ್‌ನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ವಾತ್ಸೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಗೌರವಂಟ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರವರು ಅವ್ಯವ

ಹಾರ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬಾದಾಮಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಾಸನಲ್ವಾಟಿ ಏನು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಗರ ಸೈಂತ್ ಬೇರೆ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮೈನ್‌ಟೆನನ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಬೇರೆಯಾದೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ 125 ಹುಡುಗರ ಸೈಂತ್ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 57 ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ 57 ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಹಿರಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರ ತಮ್ಮ ಎಂದು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಸಡಯತಕ್ಕೆ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಿಜಾಪುರದ ಗ್ರಾಮ್‌ಮೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ 199 ಸೈಂತ್ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಎಸಿಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೇವಲ 91 ಸೈಂತ್ ಇತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ 97 ಇರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ 199 ಹುಡುಗರ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದು ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಡಿ.ಎಸ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ರವರು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ 199 ಹುಡುಗರ ಪೈಕಿ 76 ಹುಡುಗರ ಬೋಗಸ್ ಎಂಟ್ರಿ ಇದೆಯೆಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಈ ಅವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆವರು ಯಾವ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರೋ ಅವತ್ತಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಸತ್ಯವಂತರಾಗಿ ಇವತ್ತು ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಪುನಃ ಗ್ರಾಂಟ್ ರಿಲೀಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು? ಬಿಜಾಪುರದ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಜೈಭವಾನಿ ಹಾಸ್ಟಲ್, ಕನ್ಯಾಶಿಬಾ ಉನ್ನತಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ.....

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇವರೆ ಲಂಬಾಣಿಯವರು ಇಂತಿಂಥಾದ್ದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ಮೂಡ್ಲಯ್ಯ ಅವರ ಅಫೀಸರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೀರಲ್ಲವೇ ಅದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಂ. ಕಬಾಡಿ.—ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮೂಡ್ಲಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಗ್ರಾಮ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಏಡ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಏಡ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಆದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈವಾಡ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಲಂಬಾಣಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಜಿರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಂ. ಕಬಾಡಿ.—ಈ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲಂಬಾಣಿ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಒಂದಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮತ್ತು ಜಗಜೀವನರಾಂ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 41 ಹುಡುಗರ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗಾಗಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಹೀಗೆ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಅಸ್ಪದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಈ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ನೀಡುವ ಕೊಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಇವರು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಅಪೋಜಿಷನ್ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಂ. ಕಬಾಡಿ.—ಈ ಹಾಸ್ಟಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದೀರಿ ಯಾವ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಕಾರಣವೇನು? ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅವರು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 2 ಸಾರಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯ ಕೊಡಬೇಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಭಾಷಣ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ — ಪದೇ ಪದೇ ನೀವು ನೀವು ಎಂದು ಎತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಗೌರವಂಗಳೆಂದು ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.— ಈಗ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆದಂತೆ ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳು ಇವೆ, ಈಗ ಬಾಪೂಜಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಾಕರಿಕೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದೆ ಅದನ್ನು ಬರೀ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಾರದು ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸರಕುತಾನೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿದೆ, ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾರಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳವರು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸತ್ತುಹೋದ ದಿನವೇ ಎಲ್ಲವೂ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಿಂಥ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.— ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.— ನಿಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾದರಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಂತರ ಭೋವಿ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮೈಸೂರು, ಇದರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪೀಠಾಧ್ಯಕ್ಷರವರು. ಮತ್ತೆ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಮೈಸೂರು, ಇದರ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಮತ್ತೆ ದಲಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು, ಇದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಅವರ ಸಹೋದರರಾದ ಮಾನ್ಯ ಟಿ.ಎನ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯವರು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋದ್ಧಾರದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಯಾರೂ ಅವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಕೂಡದು, ಯಾರೂ ಏನೂ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯೊಳಗೆ ಮೊಟಕು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ 1973ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಮಂತ್ರಿಯಾದರೋ ಅವತ್ತೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಅದೇಶ ನೀಡಿ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದ್ದಕ್ಕೆ ಬಿಡಕೂಡದು ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟಿ. ನರಸಿಂಹಪುರದ್ವಾರದ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಅವರ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಎನ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಒಡಿಸಿ ಅವರ ಮಗನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಅವ್ಯವಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ತಮ್ಮದೇ ಅವರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ರೀತಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲೂ ಹರಿಜನ ರಾಗಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ನೀತಿರೀತಿ, ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನೀವು ಬಹಳ ಅಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಅದರ ಅನುಭವ ಯಾರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3-00 P. M

ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿನಜಿಗೆ ಉಳಿದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೋಪನಿಶ್ ವೇಕೆನ್ಸಿನ್ ಸಹ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರೀ ವಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಹಾರಿಕೆ ಉತ್ತರ ನಾವು ಆಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡು

ಪುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪೂರೋಷನ್ ಸಲುವಾಗಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇತುವುದಾದರೆ ನಿಜ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಸ್ವಾಚುಟರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಸ್, ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು, ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಪೀಟ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೆಳಗೆ 37 ಇವೆ.) ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅದೇಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾ ಏನಂದರೆ ಹುಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ, ಒಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟೇಜ್ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ ಕೆ ರಾವ್ ಅವರು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ವಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮೇ 1973 ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿದಂತಹ ಆರ್ಡರನ್ನು ಯಾರೂ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೀಟ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಕೈ ಕೆಳಗೆ 37 ಸ್ವಾಚುಟರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಸ್ ಇವೆ, ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ 38 ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಸ್ವಾಚುಟರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಸ್ ಯಾವಿವೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲೀ, ಸ್ಪೀಟ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲೀ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಅದೇಶ ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾಚಿಕೆಪಡಬೇಕಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಉಳಿಯಬೇಕು? ಕಾರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೇರೆದು ಜನರಿಗೆ ಅದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಇವರು ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರು ಎಂದೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.— ನೀವು ಬರುವ ತನಕ ಇರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.— ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದಿವಸ್ ಇದಷ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ ಎಲ್. ಒಬಾಡೆ.— ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಯ ಕ್ಲಾಸ್-1 2,3,4 ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ಸ್ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕ್ಲಾಸ್ 1 ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 2,510 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 15 ಜನ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ಸ್ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಾತು, ಅದರಂತೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಕ್ಲಾಸ್-2 ರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 6574 ರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ಸ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೇವಲ 4.7. ಕ್ಲಾಸ್-3 ರಲ್ಲಿ ಅದರೂ ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕ್ಲಾಸ್-1 ಮತ್ತು 2 ರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಪರ್ವಾಗಲ್ಲಿ ಏಕೆಂದರೆ ಆಪ್ತ ಪರಿಣತರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪಡೆನಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಕ್ಲಾಸ್-3 ರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಕೇವಲ 7.4 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ಕ್ಲಾಸ್-4 ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಹೀಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಕೇಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಬಿ.ಎ. ಎಂ.ಎ ಪಾಸಾಗಿ ನೌಕರಿ ಸಿಗದೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಪ್ರಕಾರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿವೆ, ಕೆಲವು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಂತೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ಸ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಒಂದು ಪರ್ಸೆಂಟು ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು; ಅದರ ಟೈಂ ಇಲ್ಲ. ಹುಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೆಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪೊಳು ಘೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಹುಜನಗಿರಿ ಇನ್‌ಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಅಟ್ರಾಕ್ಟಿವ್ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಹುಜನರ ಮೇಲೆ ನಡೆವ ಹೆಜ್ಜೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಸ್.ಪಿ. ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಅವರು 3-12-75 ರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದರ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹುಜನರು ಊರು ಬಿಟ್ಟು

ಹಿಡಿಕೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಳಪುರದ ಹಗರಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಘಟನೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಬ್ಬಹರಿಜನರೂ ಹೋಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಆ ಊರಿನವರು ಅವರಿಗೆ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಕಾಲು ಮುರಿದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ದಮಾಖಾನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಕೇಸ್ ದಾಖಲಿತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವನು ಹಗ್ಗ ಮತ್ತು ಪಾರಡಿ ಕಳುವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ ಎಂದು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರೂ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಈ ರೀತಿ ಬಂದಿದೆ. I am in receipt of your letter dated 22-11-75 regarding injustice done to the Harijans of Yagadala village. I shall get the matter immediately enquired into. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಭಾರದ ಶಬ್ದ ಅಂದೂ ಜಾತೀಯತೆ ಬೈಯ್ತು ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಒಳಗೊಂಡು ಅವಹೇಳನದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ಎಲ್ಲಿಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಿ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಗತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೊಣೆಗಾರರು ? ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಶಿಶು ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂ ಏನಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ವಂಕಟ ಸಹಸರಾರದಷ್ಟು ಸಂಕಟ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು ; ಅಲ್ಲದೇ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅಂದರೆ ಚೀಫ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸರ್ವೆ ಫೈಡ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವರದಿಗಳು ಬಂದರೂ ಸಹ ಜಾತೀಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ದೊರಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಧಾರಣೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದ ಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಅದು ಬಹಳ ಅವಹೇಳನವಾದುದು. ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಕಳಕಳಿಯೂ ಇರತಕ್ಕ ಡಿಪ್ಲಿಕ್ಟ್ ಪ್ರೊಬೇಷನರ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಿಂದಿನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂ ಅನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಅಪಿಷಿಯಲ್ ತಮ್ಮ ಜಾತೀಯವನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆದಿವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನವೆ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತರಗಳಿಗೆ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವರುಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಾಗಿ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜಾತಿ ಅಧಾರವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿ ಸರ್ವೆ ಫೈಡ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ : ಕೀಶವಮೂರ್ತಿ(ದಾವಣಗೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಯಾರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿಕ್ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹಿಳಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸದಾಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಆಫ್ ಉಮೆನ್ ಅಂಡ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ವೆಲ್‌ಫೇರನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಒಂದು ದಟ್ಟವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ೫ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶೇಕಡ ೫೦ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ವಂದಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟಿನ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೇನೆಂದರೆ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ದಿ ಸೊಸೈಟಿ ಏನು ಇದೆ ಅಂದರೆ ಡಿಲಿಕ್ಟಿಂಟ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಅಂಡ್ ಉಮೆನ್ ಮತ್ತು ಏಡ್ ಹ್ಯಾಂಡಿ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಇವರುಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ದಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸುವುದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೊಸ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದರೂ ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿ

ಮೇಜರ್ ಪೋಷನ್ ಕಮಿಟಿಡ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆಂಡಿಚರ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನಡುವನ್ನು ಬದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೇವಲ ೭-೮ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಕೆಲಸ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲಿ ಎಂದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ

ಇನ್ನು ಡೆಪ್ಪಿಟ್ಯೂಟ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಹೋಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೩೪ ಕಾಟೇಜಸ್ ಗಳು ಮಂಜೂರು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಟೇಜಸ್ ಗೆ ಶೇಕಡ ೯೦ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಶೇಕಡ ೧೦ರಷ್ಟನ್ನು ವಾಲಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್‌ನಿಂದ ಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸಹ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೆಪಿಡೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ೯೦-೪೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆ ಬಿಲ್ಡಿಂಗನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ತರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾಟೇಜಸ್ ಗಳನ್ನು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಡೆಪ್ಪಿಟ್ಯೂಟ್ ಹೋಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಬಿ. ಎ. ಬಿ. ಎಸ್ಸಿ. ಅಗಿರುವವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ; ಆಡ್ವಿನ್ಸ್ಟೀಶನ್ ಆಫ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಹೋಂ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ನ್ನು ಮೇಯಿಂಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಮೇಯಿಂಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಯಾವರೇತಿಯು ತರಬೇತಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ನಮಗೂ ಸಹ ಹೊಸದಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಮಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ೧೫ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ಹೋಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಉಮೆನ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶೇಕಡ ೯೦ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಮತ್ತೂ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಉಮೆನ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಶೇಕಡ ೯೦ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದ ಊರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಉಮೆನ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳಿಗೆ ೧೦ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಡ್‌ಹಾಕ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಉಮೆನ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಎಕ್ಸಿಪೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ೨೦ ಜನರಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ೧೩-೧೪ಜನ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಕೆಲವಾರು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಉಮೆನ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಸಫಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಡ್‌ಹಾಕ್ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಇದೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶುರು ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಉಮೆನ್ಸ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹತ್ತುತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಫಿಜಿಕಲಿ ಹ್ಯಾಂಡಿಕ್ಯಾಪ್ಡ್ ಪರ್ಸನ್ ಗಳ ಸರ್ವೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಒಂದು ಸ್ಕ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಮಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಫಿಜಿಕಲಿ ಹ್ಯಾಂಡಿಕ್ಯಾಪ್ಡ್ ಪರ್ಸನ್ ಗಳ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಒಂದು ಸ್ಕ್ಯಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎಜುಕೇಷನ್ ಫೇಸಿಲಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕುರುಡರ ಮತ್ತು ಕಿವುಡರ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಶಾಲೆಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಓವರ್ ಕ್ರಾಡೆಡ್ ಆಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುರುಡರ ಮತ್ತು ಕಿವುಡರ ಶಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಯರಿಂಗ್ ಎಯ್ಸ್ ವೀಲ್ ಚೇರ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ೪ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಫಿಜಿಕಲಿ ಹ್ಯಾಂಡಿಕಾಪ್ಡ್ ಪರ್ಸನ್ಸ್ ಇದರ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಟಿಫೈಯಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಂಜೆಸ್ಷನ್‌ಗಿರುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಒವರ್ ಕ್ರಾಡೆಡ್ ಕೂಡ ಆಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರು ಸರ್‌ಪ್ರೈಜ್ ವಿಜಿಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ತುಂಬಾ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಫುಡ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕ್ಲೀನಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಡಿಟಾಡೋರ್ ರಿಕ್ರಿಯೇಷನ್ ಫಿಲಂ ಷೋ ಪವೆಟ್ ಷೋ ಮುಂತಾದ ರಿಕ್ರಿಯೇಷನಲ್ ಫೇಸಿಲಿಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮಗೆ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ನವಂಬರ್ ರಿಳಿರಂದು ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ಸ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್ ನಡೆಯಿತು. ಅಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪವೆಟ್ ಷೋ ನಡೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಸೂಪರಿನ್‌ಟೆಂಡಂ ಹೇಳಿದರು, ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಪವೆಟ್ ಷೋಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಟಿಫೈ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್, ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟೂಟ್ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ದಿವಸ ಆಯಿತು. ಆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರೀಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಹೋಮ್ಸ್ ೭. ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಐ. ಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ನು ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಆರಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ೨-೩ ದಿವಸ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಆ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸ್ಕೋಲ್, ಅಥವಾ ಹಂಪಿಲ್ಲಿಗೋ ಕಳುಹಿಸುವ ಏರ್ಪಾಟು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು ಸಬೇಕಾದರೆ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಐ.ಸಿ.ಡಿ.ಎಸ್. ಸ್ಕೀಮು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ಕೀಮು. ಈ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬ್ಲಾಕಿನಲ್ಲಿ ಶೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಈ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಶೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಸ್ಟೆಪಲ್ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಹಿಯಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು ಮತ್ತು ಬ್ರೆಡ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಬ್ರೆಡ್‌ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಬ್ರೆಡ್ ಅನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ ಇದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬ್ರೆಡ್ ಹಂಚುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎತಕ್ಕೊಂದರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೂ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲೋಕಲ್ ಬೇಕರಿಗಳಿಂದಲಾಗಲೀ ಜನತಾ ಬಜಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕರಿ ಸ್ಟಾಕ್ ಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆಗಲೀ ಬ್ರೆಡ್ ಅನ್ನು ತರಿಸಿ ಆಯಾ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಆ ಹಾಲು ವೇಕಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಮಗುವಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ ಹಾಲನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಫಿ ಟೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಸಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಾಲು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಾಲಭವನಗಳು ಬೇರೆ ಸ್ನೇಹಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲಭವನಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾಲಬವನದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಹಳ ಹೆಳೆಯ ಕಟ್ಟಡಗಳಾಗಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಲಭವನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜ್ಯೂವಿನರ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬ್ಯೂರೋಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರಾವಾಡ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಿವೆನ್‌ಷನ್ ಈಸ್ ಬೆಟರ್‌ದ್ಯಾನ್ ಕ್ಯೂರ್ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಜನತೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಬ್ಯೂರೋವನ್ನೂ ಶುರು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹುಡುಗರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. ಹೌಸ್ ಕೀಪರ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿಪ್ಲರ್ಸ್ ಸೊಸೈಟಿ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊದನೆಯದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ಏನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 50 ರಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪುಷ್ಕಾಣದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಏಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ವಕ್ಕಳವಳಿಗೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಿಳಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಕ್ಕೆ ಗುರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಿಮಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳು, ಅನಾಥಾಲಯಗಳೂ ಮಕ್ಕಳ ಅನಾಥಾಲಯಗಳೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು 4500 ಡೆಸ್ಕ್‌ಟ್ಯಾಟ್ ರಿಮಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಜವಾದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೈಕಾಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಸುಮಾರು 2500 ಜನ ಕೇವಲ ರಿಮಾಂಡ್ ಹೋಮಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಲಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ 2500 ಜನ ಇವೊತ್ತು ಕೇವಲ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಕೊಡತಕ್ಕ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹೊಲಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವಸ್ವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಸುಮಾರು 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕ ಟಾಟಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆದು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅವರು ಬಂದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ವಾಪಸ್ ಬಂದ ನಂತರ ತಕ್ಷಣ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆ ಪಡೆದು

ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸನ್ನಾಹವೂ, ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಂದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ರೋಗರುಜಿನಗಳು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಇರಾಖೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು, ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಕೊಳ್ಳುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

3-30 P. M.

ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರಂತೆ. ಅವರು ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದು, ಅನಾಥರಿಗೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಹಾರವನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿ 3-10 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದೆ, ಆಪ್ತೀಹೊರತು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈ ಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ಅಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಹೋಪಾಂಟ್ ಉಮನ್ ಅಟ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರ್, ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದೆ. ಹೇಳಿದ, ಅಹಾರಧಾನ್ಯದ ದುರುಪಯೋಗ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಈಗರಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದೀನಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಈ ಇರಾಖೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅದರ ಮಂತ್ರಿಗಳು 7 ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ. ಅಂತಹವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವಂಥ ತಾಳಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವು ಏನು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಆದರ್ಶವಿದೆಯೋ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಕೋಲಾಹಲವು—ಇವರು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾವು ತಲುಪಬೇಕಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಾನು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇರಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಇದೀರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿರಬಹುದು “ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಡದ ಅಧಿಕಾರಿ ಸೆರೆ” ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ವಿಜಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೂಡಲಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದದ್ದು ರಾಜುವಾತಾಗಿದೆ,

ಅದು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಡಿದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಹಿಡಿದು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿಗೂ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮ್ಮಂಡೆ ಮಾಡಿದರು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಿಂದು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಆಯಿತು? ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಇವರನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿ ಎನ್ನುವ ಮೂತನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಿದೆವು. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎವಂಚನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಕಾನ್ಸ್-1 ಅಫೀಸರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಿ.ಎ.ಡಿ. ನವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? What you say is incorrect and baseless.

ಶ್ರೀ ಕೊಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಯಾರೋ ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಣ ಕೊಡುವಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕಬಾಡಿಯವರು ಆಧಾರ ಪೂರ್ವಕವಾದ ಮತ ಸಮಗ್ರ ಸಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಸಂದರ್ಭವಿತಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕಾಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಕ ಗುರುತಿಸಿದ ತಕ್ಕ ಮತ್ತು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಕ ಆರೋಪಗಳು, ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ರುಜುವಾತು ನಿಕ್ಕದರೂ ಕೂಡ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕಾಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ನುಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ, ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರೋ ಯಾವುದೋ ರೈಲು ಉರುಳಿದರೆ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಗ ಲಾರಿ ಬಹುದಾದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮತ್ತು ದುಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅತಿ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣಕರ್ತರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಯಾರ ಪಾಲು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕಬಾಡಿಯವರು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಅವರು ಹೇಳದೇ ಇರತಕ್ಕ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗರ್ವೆಮೆಂಟ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ 400 ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಆದರೆ 150 ಜನರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳು 31ನೇ ತಾರೀಖು ಇನ್ನು ಮೂರು ದಿವಸ ಇದೆ ಆಗ 400 ಜನರು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರಿಬಸ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಅನ್ನು ವೇರೇ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಆಡ್ವಿಷನ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇವರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖಿನ ವರೆಗೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ? ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇನೋ, ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ರಾಚಯ್ಯನವರು ಸಚಿವ ಪದವಿಗೆ ಏರಿತು ಕೊಡಲಿ, ಹಿಂದೆಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇವರು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾರ್ಕೆ ಟಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಅವರನ್ನು ಇವರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಮೃಗೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು, ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಇಂಥ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಇತ್ತು ? ಮಂಡ್ಯ ಹಾಸ್ಟಲಿನ ಒಂದು ಘಟನೆ, ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಗೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಆ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಹಾಸ್ಟಲಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಜಗಜೀವನರಾಮ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಹಾಸ್ಟಲಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಶ್ರೀಮತಿ ರಮಾಬಾಯಿಯವರ ಒಂದು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಹೇಗೆಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಆರೋಪ. ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸ್ವಜನಪಕ್ಷ ಪಾತದ ವಿಷಯ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇವರ ಎರಡನೆಯ ಅಳಿಯ ಅವರನ್ನು ಡಿ ಡಿ ಎ ಆಗಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹೊರಗಿನವರು ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಇವರನ್ನು ಮೊದಲು ಹೆಡ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಇವರ ಅಸ್ಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹೇಳುವುದಿದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅವರ ಮನೆಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೈ. ವಿ. ಜೋಗಣ್ಣನವರ್ (ನರಗುಂದ).—ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದಂತೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದೆಂದು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಇರುವುದು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಏಕೀಕರಣ ಸಲುವಾಗಿ ಇದೆಯೆನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಧಿತವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಜನರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಮಾಡಿದಂಥ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಹ ಇವರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ. ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಲೀ ಮಾಡಿದಂಥ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಮಯ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರೂ ೧೯೭೩ ರಿಂದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಶ್ರಾಫಿನೀಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಕಬಾಡಿಯವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್, ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ತಲುಪಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ೧೯೭೩ರ ಹಿಂದೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಂದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಮನವಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಸಚಿವರು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಒದಗಿ ಹಣ ಸರಿಯಾದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಎಂದು ನಾನು ಈ ಕುಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸಿದಂಥ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚರ್ಚೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾಲಾಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೋದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು, ಅವರು ಕೆಲವು ಅನಾನುಕೂಲ ಗಳಿಂದ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಮಾಡಿದಂಥ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಡಿ. ಸಿ. ಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಮೇಲೆ ಅವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ಬಿಡುವುದು ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಪಾಟ ಆದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ಎನೂ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹದ ಹೆದರಿಕೆಯೂ ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದವನು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ರಮಾಬಾಯಿ ಹಾಸ್ಟೆಲಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗಪ್ಪವರರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿದ್ದವರು ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅದರ ವಿಷಯವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಪನ್ಮಯ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ವಿ. ಜೋಗಣ್ಣನವರ್.—ಕೆಲವೊಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ, ಚಪ್ಪಲಿ ವಗೈರೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜ. ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿವೆ. ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಡ್ರೆಸ್‌ಸ್ ಆಳತೆ ಇಲ್ಲದ ಹೊಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು ಅಷ್ಟೇ ವಿನಹ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಂಟಪ್ಪೆ, ಯಾವ ತರಹ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಒಂದು ಡ್ರೆಸ್‌ಸಿಗೆ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ವಿ. ಜೋಗಣ್ಣನವರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಹಿಂದೂಳಿದವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ೩೬೭ ಇವೆ, ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳು ೧೨೨ ಇವೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇವತ್ತೂ ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಗ್ಯ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ನೇರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ನಾನು ಜನರಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದಮೇಲೆ ನೇರವಾದ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ

ಹಣ ದುರಂಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಚೌಕಸಿ ಮಾಡಿಸಿ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕ ೫೭ ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳ ಲಿಟ್ರಿಸಿ ೧೩.೮೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದರೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಹರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಈ ಲಿಟ್ರಿಸಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ ಲಿಟ್ರಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇದು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಲವಾಡಿಗಳು, ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳು, ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಬಂದವನು. ಈ ಕಡೆಯ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಆಶ್ರಮಗಳು, ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳು, ಬಾಲವಾಡಿಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವು ಕೂಡ ಸಾಲದು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೨ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ, ೯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ. ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡರಿಗೆ ಬಾದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿ. ಸಿ. ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಹುಡುಗರು ಇದ್ದಾರೆ ಆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಡದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೂ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಬರೆಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಾವು ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ೨೫ ಪೈಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಯಾತಕ್ಕೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ೨೫ ಪೈಸೆಗಳಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ೧ ರೂಪಾಯಿಯವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ವನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನಗರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸಿ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೀಸಲಿಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆಯಾಯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಕ್, ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ರುಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಏನಿದೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಕೂಡ ಇದೇ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಗೌಸುಮಂಟ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರೂ ಕೂಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೂ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರಂ).—ನನ್ಯಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಸಚಿವರವರು ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಗೆ ಒಂದು ಅರಾಯದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮನೋಹರಪುರುಷರಾದ ಮನೋರಮಾರವರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರು

ತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಇರಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದರು ಈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೂರರಲ್ಲಿ 50ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು. ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಲಿ ಸಂತೋಷ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನೀನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪಕ್ಷಪಾತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ನಾನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮರಾದೆಂಥ, ನ್ಯೂನತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಜನಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತಾಯಿಯ ಪಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ, ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹೆಂಗರುಳು ಅವರಲ್ಲಿದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಗಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಿಂದ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಟುವಾದ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತೆ ಅಗತ್ಯವೇನು ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಬಂದ ವ್ಯವಹಾರ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥದ್ದು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ದುರವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನು: ಸಚಿವರ ಯಾವ ಮೈಯ್ಯೆತ್ತಿಕವಾದ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಿನ್ನೆರೆಯೊಳ್ಳು ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಹೋಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳು ರಚಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಿತಿಗಳು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದನೇಯದಾಗಿ ಹರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರಾಯದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಾತೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕಾಂಟಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಘನತವತ್ತಿದ ಸಭೆಯ ಉಭಯಸಮಿತಿಗಳು ಅಮೃತಯಿನ ಮಾಡಿ ಯುನಾನಿಮಸ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತ ವರದಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗುರಗಂಜಿ ಮೊನೆಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಬಾತೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕಾಂಟಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ನೇರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಅವರ ಸಹೋದರರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯವರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಹೆಸರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 'ಹಿಂದೆ ರಾಮನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಮಡಿವಾಳ ರಾಮನಹೆಂಡತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದಾಗ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನು ಸೀತಾಮಾತೆಯನ್ನು ಅಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ. ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಎರಡೂ ಸಮಿತಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಪಾದನೆ ಇರುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರ ಲಕ್ಷ ಏನು ? ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಅವ್ಯವಹಾರದ ಅಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅವ್ಯವಹಾರದ

ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಸೈರಿಸಿಕೊಂಡು ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಘನತೆವತ್ತಿದ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಕ್ಕಳಾಟವನ್ನು ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಇಂಥ ಚರ್ಚಾಟಿ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಗೆ ಸೈರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹಿಂದೆ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಯತೋಧರಮ್ಮ ದಾಸಪ್ಪನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದುರವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪ್ರಾಯಶಃ ಹಿಂದೆಂದೂ ನಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ದುರವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಯಾರು ? ಪಾಪ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಬೆರಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಇಲಾಖೆಯು ಹಿಡಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ನಿವೃತ್ತ ಅಪ್ಪರಮುಟ್ಟಿಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಘನತೆವತ್ತಿದ ಹರಿಜನ ವಲೋ ವ್ಯದ್ವರು, ಇದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ವಿಜಿರನ್ ರೆಪೋರ್ಟ್ ಹೋದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಘನಹೊಂದಿದ ಹರಿಜನ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ಬಾಯಿಬಾರದೆ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಾಪ್ತಾಯ್, ಮತ್ತು ಬೇಧಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಹರಿಜನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ, ಹರಿಜನರ ಒಂದು ಘನತೆ ಇಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆಯೆಂದು ವಿಜಿರನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದೆ ತಲೆಬಗ್ಗಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಡಳಿತ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಬೆರಳುಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸೇರವರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಹೀನ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಾರದು. ? ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಡಿಗಲ್ಲಾದ ನಾವು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳತಕ್ಕ ಜನ ಸಮ್ಮು ಪಾತ್ರ ಎಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಕತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಹಳ ಸ್ನೇಹವಾದ ಬೇಲದಹಣ್ಣು ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನೆ ನುಂಗಿತಂತೆ. ಅದು ಲದ್ದಿ ಹಾಕಿದಾಗ ತಿರುಗಿ ಬೇಲದಹಣ್ಣು ಬೇಲದಹಣ್ಣಾಗಿ ಬಿತ್ತಂತೆ. ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆ ವಗರುಬರಿತ ಹಣ್ಣು ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಳಗಡೆ ತ್ರಾಣವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕೈ ಇಲಾಖೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಆನೆ ಲದ್ದಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಂಥ ಬೇಲದ ಹಣ್ಣಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ವಿಮರ್ಷಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಹರಿಜನಕ್ಕೋಮಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಜನ ರಾಜಕೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುರವ್ಯವಹಾರದ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ರೂಪರೇಖೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿವೃತ್ತ ನಾವು ಇರಬೇಕು. ಆದುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸ ಇರಬೇಕು. ಹೆಜನ, ಧೀನದಲತರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ನಿವೃತ್ತ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಅನಾಯಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತ ಅಪ್ಪರಮುಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತೀರಿ ಎನ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ನೌಕರನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳು, ಅವನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ ಎಂದು ವರದಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜವೇ ಅಲ್ಲವೋ. ಸತ್ಯ ಹೊರಪಡಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ನ್ಯಾಯಾಂಗತನಿಖೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಿದ್ದೇನೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿ. ತದನಂತರ ನಿರ್ಣಯವಾಗಲಿ ನಾವು ಒಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಗೌರವವಾದ ಅಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸಕಾಲವು ಯಾವುದೋ, ಆಕಾಲವು ಯಾವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ವಿಜಿರನ್ಸ್ ಕಮೀಷನರವರು ಯಾರು ಇದಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಡೆಂಡರಾಜಯ್ಯನವರು, ಯಾರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಏರುದ್ದವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು

ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ. ವಸ್ತುತಃ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳವರು, ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಜಗಜೀವನರಾಮರವರ ವಂಶಸ್ಥರಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬರತಕ್ಕಂಥವರು ಇರುತ್ತೀರಂದು. ಮೇಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಅಪಾದನೆಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಬೇಲದಹಣ್ಣನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು, ನೀವು ನುಂಗಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕದಂತಾ ಬೇಲದ ಹಣ್ಣನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SMT. VIJAYA DESAI (Chitapur).—Mr. Deputy Speaker, I support the demands that are before the House today. By doing so, I would like to restrict my remarks to the Women and Child Welfare Department. At the outset I would like to offer my deep sense of gratitude to our Government for having created a separate department for the Welfare of Women and Children. This has come to the women of Karnataka as a gift on the occasion of the International Women's Year Celebration and it is a matter of pride that we have got an young energetic woman as our Minister today and she is really holding that portfolio and we have got all praise for her and we co-operate and support her in her endeavours. Today a woman is fully protected in our Statute Book. Many of the laws since past two decades are actually passed but they had not been fully implemented. Not only this, today we have got many laws that are being side tracked and they are not being implemented properly. The freedom struggle of India was also a struggle of women. Mahatma Gandhi was a great champion for the cause of women. Today we want to rededicate to the cause of women who constitute one-half of our country's population and they are the backbone of our domestic life and social harmony. There are several Rescue Homes that are run in our State for the destitute women, deserted women and girls in moral danger. Here I would like to cite one example that is run in Bombay. In Mathunga there is a Stree Ashram meant for the welfare of the fallen neglected women and neglected infants. Here women and unmarried girls are given vocational training and some of them are sent to colleges and if they so desire, they are sent to typing and shorthand classes. After Completion of these courses they are sent out to earn their livelihood. Some of these women are helped to secure good and suitable spouses also. Not only this, some women are rehabilitated either through reconciliation with their families or by marriages. Even unclaimed children are kept in this Ashram. About 4,000 women and children are housed in that Ashram. So, I request the Government to run our Rescue Homes on those lines.

As regards Orphanages, we rehabilitate the illegitimate children by sending to orphanages and seldom these children are adopted by childless couples. But in this case I would like to give one example of some key villages started in Maharashtra and Ahmedabad where congenial home'y atmosphere is created for the illegitimate children. Here special cottages are put up for these children. These orphans are having their own sisters brothers and mothers. Here I would request the Government to send some departmental people to have a look at the working of such key villages started for the illegitimate children so that, if feasible, we can also have such children villages. There is another place called Banasthali about 40 miles away from Jaipur. Here the girls and women are trained in different fields of activities. We can also train our women in the way They are trained in music and even in civil aviation; they are also trained in regular academic courses. This is one of the worth seeing centres. I request the Government to rehabilitate our fallen women and girls on those lines. There is a village near by poona where the Maharashtra Government has started a centre for destitute women and girls. Today it has emerged out as an University. You must have all heard about Sri Karve University who is responsible for starting this Centre. So, I request the Government to train our women and girls on those lines so that they could be employed and well settled in life

The Remand Home at Gulbarga is housed in a rented building. I request the Government to have a descent building for the Remand Home at Gulbarga.

As regards giving financial assistance to needy women I request the Government to evolve some scheme to assist them because there are a number of Graduates in Gulbarga who are coming from poor families and who are also downtrodden

As regards Working Women's Hostels, Government of India is giving building grant to places where the population exceeds more than 2 lakhs. But in places like Gulbarga, there is a need for such a hostel. I request the Government to relax this rule and grant a hostel to Gulbarga for the benefit of the working girls. With these few words I once again support the demands that are before the House. I thank the Chair for having given me an opportunity to participate in the debate.

† ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿನದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಎರೋಧಿಸಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟನ್ನು ಅವರು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತುಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಗುತ್ತದೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇರಬಾರದು. ಇವರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಕೇವಲ ಮಂತ್ರಿಯಷ್ಟೇ ಸಾಲದು,

ಅವರ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಭವ ಇದ್ದಂತ ಜನರೂ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೆಲವರಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಜನರನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್‌ಗೆ ಕಾರಣೀಭೂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಯ ಸಚಿವರು ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿ ಇದೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೊಲೀಸನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಬಹುಪ್ರಾಂಶು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾರೂ ವೇಶ್ಯೆಯರೂ ಅಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ವೇಶ್ಯೆಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವೇಶ್ಯೆಯರೂ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಪರಾಧವನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ.—ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಅಗಬೇಕು. ಗಂಡಸರು ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಆಪರಾಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಜೀವನ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ನಾಗರಿಕರಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಸೈಂಪನ್‌ಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ರೀತಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಸೈಂಪನ್ ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ಮನುಷ್ಯ ಈ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವ ಏಷ್ಯೆಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಾದರೆ ರಿಹಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವರಾದ ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಇದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಇದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹುಪ್ರಾಂಶು ಈ ಅನಾಥ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹೋಮ್‌ಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಧ್ಯಾಯರ ಹೆಂಡತಿ ಇದ್ದಳು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಗಂಡಹೆಂಡರಿಗೆ ಜಗಳ ಬಂತು, ಅವರ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದರು. ಅವಳನ್ನು ನರ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಳ್ಳಾರಿಗೆ ಕರೆದಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಆಕೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ ಎಂದು. ನಾನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಕಾಗದ ಕೊಟ್ಟು ಅವಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ವಾಪಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದೇನೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರೂ ಅನಾಥ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥಾದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇದೆ ಇದು ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಅನಾಥರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಕೂಡ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಅತ್ಯುಭಪ್ರಾಯ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ರಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಹೋಮ್‌ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಶೋಭೆಯನ್ನು ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಅನಾಥ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ. ಅದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ. ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಕೊಡುವಾಗ ಅದು ಮಕ್ಕಳ

ಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರದೋ ಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಷ್ಟು ರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಿರತಕ್ಕವರು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಹ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲವರ್ಗವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಇಲಾಖೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣವರು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಣದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರರೋ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರರೂ ಅಧಿಕಾರಗಳೂ ಕೂಡ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಹಳ ಜನ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವೋಲೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ದುರ್ಬಲವರ್ಗಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವ ಅದರ ಹೃದಯವನ್ನು ಬಗಿದರೂ ಕೂಡ ಬಂಡವಾರಿ ಖಂಡಿತ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಎಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನರವನು ಅವನಿಗೆ ಎತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇವನೇ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾನೆ. ಸಾನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಕಂಪ್ಲೇಟ್ ಬಂತು. ನಾನು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಎತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದವನಿಗೂ ಪೂರ್ತಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಎತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನಿಗೂ ಹಣ ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಅವನನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅವನು ಯಾರನ್ನು ಹಿಡಿದನೋ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡನೋ ಈಗ ಮತ್ತೆ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಹೆಸರು ಸಾಗರ ಎಂದು.

Mr. Deputy Speaker.—Don't mention any name.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹರಿಜನರೇ ಆದಂಥವರೂ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಭಾಗ್ಯ ಬಂದಿದೆ, ನಾವು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಖಂಡಿತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಗೌರವವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು, ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಕರ್ಷಕರಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ರೀಟೈಲ್ ಪ್ರೈಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬಹುದಾದಂಥ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾದ ಮನುಷ್ಯ, ವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿದಂಥ ಮನುಷ್ಯ, ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸವೇ? ಚಪ್ಪಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಾಟಾ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋದರೆ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಚಪ್ಪಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಇವರೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಆ ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇನಲ್ಲ. ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಚಪ್ಪಲಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಜೊತೆ ಚಪ್ಪಲಿಯಲ್ಲಿ ೧ ರೂಪಾಯಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೋಸವಾಗಿದೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೨೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚಪ್ಪಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಅಥವಾ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅವರಪ್ಪನ ಮನೆ ಗಂಟು ಅವರ ತಾತ ದುಡಿದು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನು ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ತರಬೇತಿ ಮಾಡಬೇಕೆ; ಅವರನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕರೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಸುಮಾರು ೧೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಇವರು ತಮ್ಮ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಕ್ಯಾಷ್ ಮುಖಾಂತರ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಅನೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲಧಿಕಾರಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಗದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಗದು ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ಇವರ ಲಾಭಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದೇ. ಏನಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಲೀ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದೇ ಕಾರಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ಸ್ವಾಮಿ ಅವರನ್ನು ಸೆಸ್ಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ? ಬಿಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪೂರ್ತಿ ಹಣ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕ್ಯಾಷ್ ಕೊಡವಾಗಲಾದರೆ ತನ್ನ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೊಡಬಹುದು. ೧೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಡೀಟೈಲ್ ಡೇಟ್‌ವೈಸ್ ಇದೆ. ೧೧ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೭೫ರಿಂದ ೭ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೭೫ರವರೆಗೆ ೧೯,೩೭,೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ನಗದಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿರುವುದು, ಇದೊಂದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಕ್ಯಾರಕ್ಟರನ್ನು, ಇಂಟ್ರಿಟಿಯನ್ನು, ಮೊರಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಅಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಳತೆಗೋಲು ಬೇಕು? ಡೊತೆಗೆ ಗ್ರಹಚಾರಕ್ಕೆ ಎಂ.ಎ.ಎಸ್. ನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥವರನ್ನು, We must sack them me cylesily. ಜಾತಿ ಸಂಬಂಧ ಬೇಡ. ಅವರು ಪೆಡ್ಲೋಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಸ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಇಂಥವರನ್ನು ಉಳಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರಬಹುದು, ನಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಿಂದ ಬೇಜಾರಾಗಬಹುದು.

ಇವತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ತಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ; ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ರಂಜುವಾತಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಕೂಡ ತಾವು ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ತಾವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನೀವು ಕೂಡ ಶರೀಕಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾಗಿದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಇನ್‌ಫೆರೆನ್ಸ್ ಡ್ರಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ವಿಜೆಟ್ಸ್ ಕಮೀಶನ್ನಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—೧೬ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು, ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಆ ಫೈಲನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ಅದೇ ದಿವಸ ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಪಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫೈಲ್ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಗಿದೆ ಅದರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಕಮೀಶನ್ನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ಅಂದೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ಏನೇ ಆಗಲಿ ಇಷ್ಟು ತಡವಾಗಬಾರವು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯ. — ತಕ್ಷಣ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ನಿಗಿಂತ ಯಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ರಾಜ್ಯವಾತಾಗಬೇಕು, ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಹಣದ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದಂಡನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಜನ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಹೋಗಲಿ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹಣ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದುರ್ಮನಿ ಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ತಡವಾಡದೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಇದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೀವು ಮೊದಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚಿದಿದ್ದರೆ ತುತ್ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ನೀವು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್ನಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ತಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊಂದಿದ್ದು ಕೂಡ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಶುದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್ (ಬೀಲೂರು). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಸಚಿವ ದ್ವಯರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ (೩೨-೯೯-೫೭ ಮತ್ತು ೩೩) ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಸಾರಿ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದೋ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದೋ ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೯೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತೀವ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವುಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ನೋವು ಉಂಟಾಯಿತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಲಿಗೆ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ನಿಗೆ ಹೋದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಎಂತಹ ವಿಪರ್ಯಾಸವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಇಂಥ ಗುರುತರವಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಅಂಥ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಅಗಲದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಕೋಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಏನೋ ಒಂದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂತು ಮತ್ತು ಅದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨ ವರ್ಷಗಳಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳೂ ನನಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೫ ೭೬ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ಅದೂ ಸಬ್‌ಸೈಡು ಕರೆಕ್ಷನ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಬಾಡೆ. — ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಟಿನ ನಡೆದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹೆಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್. — ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ದೂರು ಕೂಡ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಆ ವ್ಯವಹಾರ ಯಾವುದು ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ. ನಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹೆಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡತಿಮ್ಮಯ್ಯ.—ಇನ್ಯಾಗ್ಯುರೇಶನ್ನಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹೆಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ಈಗ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹೆಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್ಯಾಗ್ಯುರೇಷನ್ನಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ಕೃಷ್ಣ ದಯಮಾಡಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು.

ಈಗ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಇದರ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಪರಿಷ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ಈ ಕ್ರಮ ಇತ್ತು. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಡಡ್ ಲೇಬರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿ. ಇದು ಬಹಳ ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಪದ್ಧತಿ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೂಲ್ಸ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಜೀತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಡವಿಟ್ಟ ವಸ್ತುಗಳು, ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಮನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಜೀತಗಾರರು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಲು ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಡವು ಇಟ್ಟ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರೇಮ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಯಾರಿಂದಲೂ ಕೇಳಿ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಇದೆ. ಅದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾ ಅರಿವು ನನಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಒ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಹೆಲ್ಡ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೦-೩೨

ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಪಂಪುಗಳು ೮-೧೦ ದಿವಸಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಅವು ಮುಂದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅವು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕ್ಷಾಮವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ರೋಲ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪಂಪು ಏನಿದೆ ಇದರಿಂದ ಅಗತ್ಯಂಥಾ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇನ್‌ಜಕ್ಟಿ ಲೇಷನ್ ಪಂಪು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ೧೮ ಪರ್ಕೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಅನ್ನು ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ತೆರಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಡತಕ್ಕಂಥಾ ೧೮ ಪರ್ಕೆಂಟ್ ಹಣ ಏನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಹಂಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಕುರಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಮ್ಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೋ ೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೋ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಉಳಿದವನ್ನು ಸ್ವಾಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಡೆದಿದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಕೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ವಿೂಲಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ ೪೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಅವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಷ್ಟು ಹಾವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತನಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ದುಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ದುಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮ್ಯಾ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಅವರನ್ನು ನನ್ನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಈಗ ೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯ :—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅದೇಶದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್ :—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಕ್ರಟರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನನಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಬಹಳ ಕೆರು ಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಅವರು ನನ್ನವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆರ್ಕಾಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಗ್ಜಾಮಿನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಮೊದಲನೆ ಆಪಾದನೆ ಏನಿಂದರೆ ಬಂಡ್ಯ ರೀಲೀಫ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ೬೯ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೂ ಲೀಪೋರ್ಟ್ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ೧೯೭೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ವ್ಯವಹಾರ. ಅದೂ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಹರಿಯಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಜ ಆದರೆ ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾನು ಈಗ ಅಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರನ್ನೂ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ನಾನು ನಮ್ಮವರು ಎಂದು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಅಗತಕ್ಕಂಥಾ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿವಿಷನ್‌ವಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ 31ನೇ ತಾರೀಖು ಹಾವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ದಯೆ ಎಟ್ಟು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ತಾವು ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಾದವು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾತಾವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—(ಹಾಸನ) ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುನಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ ಲೋಪವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಸಂಸಂಕೃತರು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜನ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೆರಿಗೆಯ ದುಡ್ಡು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಭಾಗ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಜನತೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು. ಆ ಹಣ ಇವತ್ತು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸೇರದೇ ಇರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈಗಲಾದರೂ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ನಿಮಗೆ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ತಿರುಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಇವತ್ತು ಅಪಾದನೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಯಾರು ಅಪರಾಧಿಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅಪರಾಧಿಗಳು ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರವ್ವ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅನಾಗರೀಕವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಮುಂದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹರಿಜನರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪದೇ ಪದೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ದೀನದಲಿತರನ್ನು ಖಂಡಿತ ಉದಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಸಂಜೆ ಟೈಜರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜನರ ಶೋಷಣೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹರಿಜನರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್‌ನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ, ೨-೩ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯವು ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೊನೇ ಪಕ್ಷದ ೫೦ ಸಂಸಾರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು, ಓರ್ವನ ವೆಲ್‌ಸ್ಟ್ ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ

ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನರು, ಭಾವಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇಟ್ಟು ನಂತರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಓಪನ್ ವೆಲ್ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಬೋರಿಂಗ್, ಬೇಳೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರು ಬರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ, ಯಾರೋ ಡಲ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಬೋರ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೫೦-೨೦೦ ಬೋರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೇಪಕ್ಷ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಭಾವಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ೧೫,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಭಾವಿ ತೋಡಿದರೆ ೭೫೦-೮೦೦ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿದರೆ ೪ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನತದೃಷ್ಟ ಜನರು ಈ ಭಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೆ ಕೆರೆ ಕುಂಚಿ, ಹಳ್ಳದ ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ, ಅವರ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಇವರು ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಲ್ಲಿ ತರಂಗಿಸಿದರೆ ಕೂಡಲೇ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೆಗ್ಲೆಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ೧೦೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ. ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹೋಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಅಹಾರ ಕೊಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ನೀರನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಿರ್ದಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಪಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಪಾಡನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕರುಳು ಕಿತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರು ಕುಡಿಯದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೨೭-೨೮ ವರ್ಷಗಳು ಆಯಿತು. ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ತುಂಬ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈಗಲೂ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ೨-೩ ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೬೦-೮೦ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೦-೧೫೦ ಬೋರ್ ಹಾಕಿದರೂ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಪ್‌ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ೪ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ? ದಿನಾ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ವಯಸ್ಸಿನ ಯಂತ್ರಗಳೇ ಎಂದು ಅವರ ಅಪಾದನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—೧೪-೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದೊಂದು ಬೋರ್‌ಗೆ ೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಪಂಪ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿನ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಡ್ಡು ಹೋದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹಾಕಿರಿ. ಕೆಟ್ಟುಹೋದರೆ ಡಿಸ್‌ಕೈಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಫೀಸರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮಿಷನರಿ ಡಿಸ್‌ಕೈಲ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಬೋರ್ ಒಡೆದು ಹೋಗಿದ್ದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೇವೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ್ ಇರಬೇಕು. ಅವನು ಪ್ರತಿ ಯೊಂದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕುಗಾದರೆ ಪರ್ಕೂ ಮಾಡಿ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಮನೆಗಳು ಇದ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹುಕುಂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಸಹ ಫೇಲೋರ್ ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಲ ಇಳಿದುಹೋಗಿದೆ. ಇಂಥ ಇನ್ನೊಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಮ್ಮ.—ಶ್ರೀಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪನೆ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವರು ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರ ಸರಬರಾಜು ತೊಂದರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಇವಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ್ತಿ ಟ್ವೆಂಟಿ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಲಕನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಪುಜಾರಿ, ತಿಗಳವರು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ಯವರು ಮಾಡಿಸ ತಕ್ಕ ಸ್ಲಾಸ್ಲಾ ಮೋರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಇಲ್ಲವೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸುವವರೂ ಇಲ್ಲವೆ ಒಂದು ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಪರ್ಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ವರ್ಕ್‌ನ್ನು ಪುಜಾರಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದೇ ದುಡ್ಡನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಸರಿಯಾಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೋಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಿ ಎರಡೂ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಪೆಡ್ಲೋಲ್ ಆಫ್ ರೇಟ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—The Hon'ble Member did not follow what I said on the other day. I have told him in clear cut terms. What the new policy of the Government is. If he only goes through it, there will be no occasion for him to make all these charges.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಜಮ್ಮ ಅವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ನಿರ್ದೋಷಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯ ಯುವಕರನ್ನು ಕರೆದು, ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ಲಾಲ್ವಮೆಂಟ್ಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಲಿಕೊಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಇಷ್ಟು ನಿಗದಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಡೆಯವರು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೆಡ್ಲೋಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿಸುವುದ ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಟೆಂಡರ್‌ಕರರು, ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಿಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ (ಸಿರಸಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿವಸ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡ

ತ್ರೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಬಡವರ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಾರರ, ನಿರ್ಗತಿಕರ ಮತ್ತು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಹಾ ನಾಯಕಿಯಾದ ಪ್ರಧಾನಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ೨೦ ಅಂಶದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ರಮ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರಭಸವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ತೊಡಕುಗಳು, ಅಡ್ಡಿನಿಷ್ಟು, ಟೀವ್ ಲಾಪ್‌ಸ್ಟ್ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ೨೦ ಜನರ ಇರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನಾಂಗದವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೨೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೂ ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಣದ ಅಭಾವ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷರತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೩೦.೪ ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೇಜನ ಗಿರಿಜನರ ಆಕ್ಷರತೆ ಎಷ್ಟು? ಅವರನ್ನು ಗುಲಾಮರಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಜೀತದ ಆಳುಗಳನ್ನಾಗಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬಂದಂ ಈಗ ಇವರನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಬಾಳತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂ ವರಣಾ ಶ್ರಮ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೂ ಜಾತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಂದರೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬರುತ್ತದೆ.

‘If a caste Hindu abuses you, you think you are in the correct path. If a caste Hindu praises you, you think that you are in the wrong path’.

ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರಾಗಲೀ ಮತ್ತು ರಾಜಯ್ಯನವರಾಗಲೀ ಅನೇಕ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು? ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರು ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬ ಅನುಭವ, ಅವರ ಮನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕವಾಗುವಂಥ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಐಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಲೀ ಕಾರಣರಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ೪೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನಿಗೆ ಊಟ ತಿಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ವಿನ್ಯತಕ್ಕೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅಲ್ಲಿಯ ವಾರ್ಡನ್‌ಗೆ ಹೆತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಲೋಯಸ್ ಅನ್ನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಲಾಪ್‌ಸ್ಟ್ ಬೀದಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅವನು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿರಲಿ, ವಾರ್ಡನ್ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವನು ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ವರದಿಯೇ ಕಾರಣ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಡಿವಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಡಿವಿಜನ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ನನ್ನು ಒಂದು ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಬಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಆಟಾಚ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ವಿಧವಿಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಬರುತ್ತದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಏಕೀಕೃತವಾದ ಆಡಳಿತ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ವಿಡಿಜನ್ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನೀವೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನೂ ಇಂಪ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇಂಥ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು

ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಅಡ್ಡಿನಿಷ್ಟೇಷನ್ ಸೆಟಪ್ ತುಂಬಾ ತೊಡಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 320 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಯಾಂಪೇನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಲೆಕ್ಚರಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಇವತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 40 ಲಕ್ಷ ಜನರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬೀದಿ ಭಿಕ್ಷುಗಳಾಗಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನಿಲ್ಲದೆ, ಬೀದಿಯ ಎಂಜಲು ಅನ್ನವನ್ನು ತಿಂದುಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 3 ರಿಂದ 5 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗರೂ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯವೂ ಕೂಡ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಗತಿಕ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಮಂದಿರಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅವರಿಗೆ ಮಿಡ್ ಡೇ ಮಿಲ್ಸ್‌ನಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಬಾಲಮಂದಿರಗಳು ಎಂದರೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಬಾಲಮಂದಿರಗಳು ಎಂದರೆ ಜೈಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ವಿಮೆನ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ಎಂದು. ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಆದಾಗ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದವು. ಆಗ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರಗತಿಪಥವಾಗಿ ನಡೆದು, ಒಡವರು, ಕೂಲಿಗಾರರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಾವನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೋರಾಟಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಹರಿಜನ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ 11 ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿದೆ, ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಒಂದು ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅದರ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ ಅದು ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪೊರೋಷನಲ್ ವೇಕೆನ್ಸಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಡವರಿಗೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ನಂದಾದೀಪದಂತೆ ಇದೆ. ಈ ನಂದಾದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್‌ನವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯಾರಾರೋ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಫಾಲ್ಸ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 45 ಜನ ಹುಡುಗಿಯರು ತಾವು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್‌ನವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ಗೌರ್ವಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಸ್ಕಾಲರ್

ಪಿಪ್ಪಾನ್ಯ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಣಿವಿಲಾಸನಲ್ಲಿ ಜಯಮ್ಮ ಎನ್ನುವವರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತಾನು ಕಾಡು ಕುರುಬ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕುರುಬರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಈ ಪೆಡ್ಲೋಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗದುಕೊಂಡು ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿ ಪೆಡ್ಲೋಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ಇದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಮೊದಲು ರದ್ದಾಗಬೇಕು. ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೇಳುವವರು ಹರಿಜನರೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಅಸ್ತತ್ವ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೇ? ಅಲ್ಲವೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಹಸೀಲ್ದಾರರವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಗೋಮಾಳಗಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಜನರು ಉತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರನ್ನು ಎವಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನೂರಕ್ಕೆ ೫೦ ಜನ ಏನು ಭೂಹೀನರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ.ನಲ್ಲಿ ೮೦೦ ಜನ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರೊಮೋಷನ್‌ಲೆ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿ. ಅಂಡ್ ಆರ್. ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦೨ ಮಂದಿಯನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಪೆಡ್ಲೋಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್ ಟೇಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಕೋರ್ಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಫೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಲೋಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ೫ ಜನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರಿಟ್ ಬರುವವರನ್ನು ಒಪ್ಪಣೆ ಕಾಂಪಿಟೆಷನ್ ಲಿಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಮಿತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಹಂದಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MADAM SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ್)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸಚಿವವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ—ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಮಂತ್ರನವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸಚಿವರ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜಅರಸೀಕೆರೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಸ್ತುತರವುವೆಂದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ಈ ವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಕಣ್ಣು ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನರ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳಿಗೂ, ಹಿಂದಿಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಂಗಡಗಳಿಗೂ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಹಾವನೂರ್ ಆಯೋಗ ದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವು ಕೂಡ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂಥಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಸಮರಾ ಶ್ರೀ ಹಾವನೂರ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಅಧಿಕಾರ್ಯಾಧೀನದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹಿಂದಿಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಅವರ ಏಳಿಗೆಪೋಷಕವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಚಿವಶಾಖೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾದ ಸಚಿವ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಒಂದು ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟನ್ನು ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೂ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಚಿವ ಶಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಖಾತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಶಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಚಾರವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇನೆ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ತಮಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತು. ೧೯೭೫ನೇ ಜುಲೈ ೩೦ ರಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖಾತೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾಡಿ ತಮಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾದುದು ಇರುತ್ತದೆ, ಮೇಲ್ಮನವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಬಾಲವಾಡಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ತಾವು ಕೊಡಬೇಕು. ಈವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ, ತೇಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ, ಇಂಥಾ ಸರಿಯಾದ ತಾಣವಿಲ್ಲ, ರೋಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪುಟಾಪಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿರುವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಯೂ ಓಡಾಡುವಾಗ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ, ಅವರ ತಂದೆತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಮಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತದೆ ಪುಟ್ಟ ವಾತ್ಸಲ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಕೆನಡಾ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಸದ್ಯೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಮುಂದೆ ಅಂಥ ಕಾಲ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P. M.

ಅವರಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ಕಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಅಶಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆಯವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿ

ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೊಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಇವಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕದ್ದು ಲೆಕ್ಕ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇದ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಂಚನ್ನು ಒಮಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಂದು ಚಿಪ್ಪರ ಹಾಕಿ, ಮೈಕ್ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಭಾಷಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರು ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದ ರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವರು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಬಸ್ಸು ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಸಪರೇಟಾದ ಯೂರಿನಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಪಾತ್ರಿ ಮಾತ್ಸ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಪರೇಟ್ ಯೂರಿನಲ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಲೀನ್‌ನೆಸ್ ಮೈನೇಷನ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಯೂರಿನಲ್ಸ್ ಗೆ ಗಂಡಸರು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅದು ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಯೂರಿನಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅದರ ಖರ್ಚನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬಾರದು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವತ್ತು ನೂರಕ್ಕೆ ೮೦-೮೫ ಜನರು ಅದರ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಹೈವೇಸ್, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ಈ ನಿರ್ಗತಿಕ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅವರ ಮದುವೆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಡೆಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಡೆಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿರ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ರಿಸ್‌ಕೋ ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅವರ ಮದುವೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಬೇಗ ತಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತರಬಾರದು? ಇವತ್ತು ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧನಸಹಾಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯವರು ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಡೆಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗತಕ್ಕವರು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪ್ರಗ್ರೆಂಟ್ ಲೀಡೀಸ್ ಏನು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಔಷಧೀಪಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಸರಿಯಾದ ಫ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಮ್ಮದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೊಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ವುಮೆನ್ ಅಂಡ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಹಗರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರು ಅ್ಯಾಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೆರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಹೆಸರು ಶ್ರೀ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ಎಂದು. ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ ಯವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ Sri Muddabihal Assistant Director is having a daughter by Miss. M. Hemavathi. ಇವರನ್ನು ಅವರ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಸ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಇವರನ್ನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕರೆದು ೨ನೇ ಫಿಲ್ಮ್ ಗಿರಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ the appointment order was posted to her from head office on 3rd April 1973; she has received that appointment order on 5th April 1973, but she has joined duty on 2nd April 1973. ಏಪ್ರಿಲ್ 2ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ; 3ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಲಾಪಿದೆ; ಅವರು 3ನೇ ತಾರೀಖಿನ ನಂತರ ಸೇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ ಏನಹ 3ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸೇರಿದರು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. Because she happens to be the daughter of the Assistant Director Sri Muddebihal, special privilege was given to her. ಇವರಿಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ವಿರಿ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗಲೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇವರು ಎಂ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇವರು ಇನ್ನೂ ಪ್ರೊಬೇಷನರಿ ಪೀರಿಯಡ್ ವೊಂಗಿಯಬೇಕು ಅಪ್ಪರೊಳಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು the Secretary to Social Welfare Department in his order No. SWD 184 SJL 74 dated 12-8-74 has rejected the request. ಈ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ರಿಕ್ಷೆಸ್ಸನ್ನು ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸರ್ಟಿಫೈಡ್ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಚೀಫ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಅವರು ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

“I am directed to invite your reference to letter cited above and to state that she has not yet completed the probationary period, the request of Smt. Hemavathi, SDC is rejected.

Your's faithfully,”

ಈ ರೀತಿ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಮಗಳು ಎಂದು ಎಂ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಂ. ಎ. ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರು ಸಂಬಳವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರ ಮಗಳು ಎಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ during 1974-75 for the supply of rationed articles to all the institutions, tenders were called for. ಲೋಯೆಸ್ಪ್ ಟೆಂಡರ್‌ನ್ನು ಕರೆದರು.

MADAM SPEAKER.—The Honble member requested for 5 minutes but he has already taken 18 minutes, is it fair? ತಾವು ಒಬ್ಬರೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಚ್ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಯಾರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಇದ್ದರೆ ಟಿಪ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಟಿಪ್ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಹಾಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೆ ಮಾಡುತಿರುವ ಹಾಗೆ ೧೯೭೪-೭೫ರಲ್ಲಿ ಲೋಯೆಸ್ಪ್ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರೂ ಕೂಡ ೩-೪ ಟೆನ್ಡರ್ ರೇಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Rs. 8 o 10 lakhs is the loss to this department on accounts of this Asst. Director Sri Muddebihal, when he was in charge Inspector of Certified school. This Assistant Director was almost the main person to get all these matter decided ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ೨-೩ ಸಾರಿ ರೇಟನ್ನು ಎನ್‌ಹಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Rs. 8 to 10 lakhs of rupees in the matter of supply of rationed articles to all these Institutions in the State ಇನ್ನೊಂದು ಲಾಸ್

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕು. Government will have to fix up responsibility on the persons who are responsible for all these things. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ Adoption of children by foreigners ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The Honable member has already spoken for 20 minutes. Now he may close his Speech.

SRI S. BANGARAPPA —I do not want to higggle haggle for time.

MADAM SPEAKER.—I order the Reporters not take down anything. He has taken away the time of others. I call upon Sri Siddaiah to speak.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಸಂತೆಮಾರನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಮಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಕೊಡಿಸುವುದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಿನಿಮಂ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಬಡಜನಗಳಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರೂ ಜನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು ಅದಕ್ಕಿರುವಂತೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನುಭವಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವಾಗಲಿ ತಿಂಗಳು ೮ ತಿಂಗಳು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಯಾವಾಗ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು. ಸತ್ಯಾಂಶ ಹೊರಬೀಳುತ್ತದೆ. ಜನಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಆದರೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗಲೇ, ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಲೀ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಅದು ಬಿ. ಮರಾಜಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ. ಅದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಂಥವರಿಗೋಸ್ಕರ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದೇ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಬಹುದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಎಸ್ಕಾಲ್ಟಿವ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳು, ಹಾಸ್ಟಲ್ ರೆಂಟ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶುಲ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಆಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಅಂತಹ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಲಂಚವನ್ನಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ನಾನು ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರ್ಚೆಸುಲರ್ಸ್ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅನುಭವಿಸಿರುವಷ್ಟು, ಕಷ್ಟವನ್ನು ಹಿಂದೆಂದೂ ಅನುಭವಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.

ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸೆಲ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀ ಎಂದು ಅನೇಕ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ಸ್ ಒಂದಿದೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಡರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೂರು ಬಂದಿದೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕವರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ೧೯೭೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸೇವನವರು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಯಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುವುದೂ ಇತ್ತುತ್ತಿತ್ತು.

ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆದು ನೂರಾರು ಜನ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳು ಮೀಸಲಿಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದು ಅಂತಹ ಕಡೆ ಟಿಕ್‌ಲೆ ಆಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಂಟ್ ಇರುವ ಕಡೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಯಾವ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರ ಒಂದು ಆಫೀಸಿಗೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತದ್ದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಪರ್ಸನಲ್ ನಾಟೆಸ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಅವರೂ ಆಗಾಗ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಜನರಿಗೆ ಏಪ್ಪುರ ಮೆಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟಿನವರು ಕೆಲವು ಕ್ಲಾರ್ಕ್ಸ್, ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ಗಳಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಲೋಕಲ್ ಆಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುವಾಗ ಕ್ಯಾನಲ್ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಉಂಟು. ಏಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಟೈಪ್ ಹಾಗೆ ರೆಕ್ಯೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸೆಲ್‌ಕ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ಆಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮನೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಶನ್‌ಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಗಬಹುದು. ಅಷ್ಟು ಹಣದಿಂದ ಯಾರೂ ಮನೆಗೆ ದೀಪ ಹಾಕಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ದೀಪ ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ೨೫ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಸಹ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಒಟ್ಟು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಲೇಕಡ ೪೦ ರಷ್ಟು ಸಿಟಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೇಕಡ ೬೦ ರಷ್ಟು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ೧೦

ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತಹ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಂಚುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೧೧ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಅಗತಕ್ಕ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಅದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಎದುರೇತನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸಾವಿರ ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ೧೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೇರಂಧನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಕ್ಯಾಲಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ೫೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ೧,೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯಾರಿಗೂ ಏನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಸ್. ಎಚ್. ಡಿ. ಎ. ಕೆಳಗೆ ಹರಿದನರಿಗಾಗಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿರುವ ಕಡೆ ಹರಿದನರಿಗೆ ಎನ್‌ಬ್ಲಾಕ್ ಆಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಚನ್ನಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಬುಲೋಜರ್‌ನಿಂದ ಲೆವಲ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಡಿ. ಇಂಥ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದು ಆದರೆ ಈಗ ಇರಾಂತೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ದೀಪ, ಮೂರ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕದರ ಏನೂಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವನಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. (ನಾಗಮಂಗಲ) — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ಈ ದಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬೀಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆದುಕೊಂಡಂತಹ ರೀತಿ ಸದನಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತರುವಂತಹುದಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕದ ಸಮಿತಿಯವರು ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಉಪಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವಾರು ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಗೌರವರವರ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಭಾಗಿಗಳು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಯಾರಾದರೂ ಓದಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಪ್ರಜೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಯಾರಾದರೂ ಓದಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಹಾರಾಡಲಾಯಿತು ಅಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಲ್ಲುಗಳು ಬೀಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಮುಕ್ತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋದರೆ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ದ ದೈವ. ಹಾರಾಡಲಾರಾ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂವ್ಯವಹಾರದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಪುತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಲದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೧೫ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಶಾಮಿಲಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡಿ ಏಕಾಘೃಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಂದು ವಾದ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ವರದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ವರದಿಗೆ ಏನೂ ಗೌರವ ಸಲ್ಲದೆಂದು ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗವು ಶಾಸಕಾಂಗಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದೆ ? ನಿಜವಾದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಕಕಳಿ ಇದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಣ್ಣೊರಸುವ ಮತ್ತು ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಡುವ ಮಾತೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ. — ೧೯-೫-೧೯ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಅವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವ ಆಪಾದನೆ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ರಚನೆಯ ಗಣಿತವನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಇಂಥ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅವರಮೇಲೂ ಸಹ ತನಿಖೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುತೇಗಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್. — ನಾವು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಅಡ್ಡ ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. — ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ವಾದ ಹೂಡಿ ಅವರಿಂದ ಬೆರಗುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ದುರುದ್ದೇಶವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರಗೆಡವಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ.

೯-00 P. M.

SRI N. RACHAIAH. — I re'us that charge. Even in the report it is not there The Hon.'ble mem'er cannot say a thing which is not there in the report.

SRI H. T. KRISHNAPPA. — I am going to prove it by my convincing argument.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು ೪ ಏಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರ ಏನಿದೆ ಅದರ ಫೈಲಾಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಆ ಫೈಲನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಎನೋ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥಾ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ನೋಟನ್ನು ಸಹ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಾಕಿದಂತಹ ನೋಟನ್ನು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದರು ಇವರು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಫೈಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ನಿಜವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್ ರಾಚಯ್ಯ. — ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಂದ ಫೈಲು ನನಗೆ ಬಂತು. ನನಗೆ ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಸೀಜರ್ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆ ಫೈಲಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲೇ ಇದನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಏತಗೋಸ್ಕರ ಅವರು ಹಾಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ೧೯೭೧-೭೨, ೧೯೭೨-೭೩ ಈ ಸಾಲಿನ ಅಕೌಂಟ್ ಗಳನ್ನು ರಿವ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಯಾವಾಗ ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಸೀಜರ್ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಫೈಲು ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದರು ಎಂದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಅಡ್ಡ ಆಗಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಆ ಫೈಲನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವ ಆಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಆ ಫೈಲನ್ನು ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಫೀಸರು ಆ ಫೈಲನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಆ ಫೈಲನ್ನು ಪಿಎಸ್. ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡತಕ್ಕ ಆಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಮತ್ತೆ ಏನು ಮಾಡಿದರು ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅವರು ಒಂದು ತರಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು There are two contradictory opinions of the Law Department, and that is why the file had to be submitted to the Chief Minister.

MADAM SPEAKER.— The Hon'ble Minister has the right to reply. He may please note down the points, He may please do not intervene.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಚ್ಚಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಶಾಮಿಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫೈಲನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದು ವಿಜಲೆನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಚೀಪ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಪ್ರೂವಲ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೦-೧೫ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜನ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿ ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವವರೂ ಕೇಳುವವರೂ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇದು ನಿಮಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಾಲ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕೊಟ್ಟಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಇದು ನಿಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೂ ಕೇಳಿ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಯಾರಮೇಲೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ? ನೀವು ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಈಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.— ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.— ಹಾಗಾದರೆ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರೋದಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.— ಕೆಲವು ನಿಜ ಇರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತಿರತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೀ ! ಆಗ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಉಪಸಮಿತಿಯವರು ತಂವಕೂರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ಭೋಗಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದೇಶದಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯನವರು ಇದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೪-೭೫ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಷ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿಯೇ ? ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜೀವಂತವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆ ದಿವಸ ಯಾರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಅನೇಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದೇಶದಮೇಲೆ ಆ ಫೈಲನ್ನು ಈ ಸದನದ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಇಡಬೇಕು. ಆಗ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈವಾಡ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಈಗ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಳವಾಡಿಯವರು ಪುಶ್ಪಿವಾಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ದೂರಂಗಳೂ ಬಂದು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದು

ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಕೂಡಲೇ ಪುಸ್ತಕಮಾತೃದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಕೂಡಲೇ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ತನಿಖೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದರು ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ತನಿಖೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಗ್ರಹಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ

ಇನ್ನು ಸರ್ಜಿಫೈಡ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾರಾಡಮಾಡತಕ್ಕ ದುಷ್ಕರ್ಮ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಖ್ಯಾತ ದೇಶದವರನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಹೇಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಒಪ್ಪು ಅನಾಗರೀಕರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಯಾವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಹೇಳುವವರು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾರತಕ್ಕ ಕೆಟ್ಟ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರೋ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹರು. ಇನ್ ದಿ ನೇಮ್ ಆಫ್ ಡೆಪೂಟೀಷನ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವ ಹಾರಗಳೂ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಅವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟು ವೇಳೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Message from the Chairman L.C.—Announcement.)

MADAM SPEAKER.—I have received the following message from the Deputy Chairman, Legislative Council :

“As required by Rule 106 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Karnataka Legislative Council I send herewith the following Bills which have been agreed to by the Legislative Council without amendments to-day”.

NAME OF THE BILLS.

1. The Karnataka Appropriation Bill, 1976
2. The Karnataka Appropriation (No. 2) Bill, 1976.”

There will be no question hour tomorrow. Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at Twelve Minutes past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday, the 26th March 1976.